

1. Co powinieneś wiedzieć i przygotować przed spotkaniem

Przed spotkaniem zapoznaj się z niniejszym skryptem. Przeczytaj go i przemyśl co i jak przekażesz słuchaczom.

Przeanalizuj jakie rodzaje odpadów powstają na Twojej budowie i w obrębie zaplecza budowy, oraz określ te, które są najistotniejsze – jest ich dużo lub są szczególnie szkodliwe dla środowiska.

Spotkanie nie jest pełnowymiarowym szkoleniem, jest formą zwrócenia uwagi i podniesienia świadomości wśród pracowników.

Przeanalizuj prowadzone prace na terenie budowy oraz rodzaje odpadów jakie w ich trakcie powstają. Sprawdź jakie materiały i preparaty są obecnie używane na budowie, a tym samym co może stanowić odpad (niewykorzystany materiał, np. resztki drewna, styropianu lub opakowania po produktach chemicznych).

Przeanalizuj karty charakterystyki substancji niebezpiecznych lub etykiety poszczególnych preparatów chemicznych stosowanych na budowie, aby móc wskazać te, po których opakowanie jest odpadem niebezpiecznym.

2. Schemat spotkania

Potrzebne materiały:

- lista obecności na spotkaniu
- wydrukowane załączniki 1 i 2 zawierające przykładowe rodzaje odpadów, w tym odpadów niebezpiecznych – wydruk w kilku egzemplarzach ułatwi prezentację uczestnikom spotkania
- opakowanie produktu niebezpiecznego, stosowanego na budowie, z czytelną etykietą – w celu prezentacji i omówienia informacji na etykiecie oraz podkreślenia, że stanowi ono odpad niebezpieczny
- przykładowa tablica na kontener odpadowy lub załącznik nr 3 w celu omówienia informacji na niej zawartych oraz sposobu użytkowania
- tabela nr 1 w kilku egzemplarzach do przeprowadzenia ćwiczenia.

Początek spotkania:

- przygotuj miejsce spotkania, zadбай aby pracownicy zostali uprzedzeni o spotkaniu
- przedstaw cele spotkania i poinformuj o przewidywanym czasie trwania (ok 15-20 min).

3. Cel spotkania

Przekazanie informacji na temat gospodarki odpadami prowadzonej na terenie budowy. Skierowany jest do pracowników sił własnych i podwykonawców.

Pracownicy powinni uzyskać informacje na temat:

- grup i rodzajów wytwarzanych na budowie odpadów
- identyfikacji odpadów niebezpiecznych
- zakresu selektywnej zbiórki na budowie
- rodzajów pojemników, kontenerów oraz miejsc składowania poszczególnych rodzajów odpadów na budowie
- oznaczenia pojemników, kontenerów i miejsc składowania odpadów
- rozmieszczenia pojemników, kontenerów i miejsc składowania odpadów na placu budowy (szczególnie na odpady niebezpieczne).

4. Pytania, na które musisz znać odpowiedź

Zacznij od postawienia pytania, by wzbudzić zainteresowanie słuchaczy.

Wybierz pytanie z listy poniżej. Przekaż podstawowe informacje zawarte wśród pytań i odpowiedzi. Postaraj się wciągnąć słuchaczy do rozmowy. Możesz zastosować zaproponowaną formę, lub przekazać informacje w formie krótkiej pogadanki.

Ćwiczenie z selektywnej zbiórki odpadów

- Dostosuj do własnej budowy Tabelę 1 – wpisz te rodzaje odpadów, które występują lub wystąpią na Twojej budowie oraz te rodzaje kontenerów, które są na budowie. Wydrukuj w kilku egzemplarzach i rozdaj pracownikom. Ćwiczenie polega na przyporządkowaniu poszczególnych rodzajów odpadów występujących na budowie do odpowiednich pojemników/kontenerów ustawionych na budowie.

Na zakończenie zapytaj:

- Czy zebrani wykonują pracę z użyciem preparatów niebezpiecznych i czy wiedzą co zrobić z opakowaniem po tym produkcie?
- Czy wiedzą gdzie znajdują się pojemniki na odpady niebezpieczne?
- Czy wiedzą gdzie znajduje się apteczka ekologiczna (sorbent), czy zapoznali się z „Instrukcją usuwania wycieku” oraz czy wiedzą jak użyć sorbent i gdzie go wyrzucić po użyciu?
- Czy wiedzą jakie są kontenery na odpady na budowie i co do nich wrzucać?

Pytanie	Odpowiedź / Informacje do przekazania słuchaczom
Co jest odpadem?	Odpadem są wszystkie substancje i przedmioty, które straciły zastosowanie na budowie i których posiadacz zamierza się pozbyć
Co to jest odpad komunalny i jak wygląda gospodarka tego typu odpadami na budowie?	Odpady komunalne to odpady zbliżone składem do odpadów domowych, a zatem na budowie są to odpady z biura budowy i zaplecza socjalnego, czyli głównie papier, opakowania po napojach i posiłkach. Zbiórka tych odpadów zależy od lokalnych przepisów i organizacji na budowie – opowiedz pracownikom jak jest ona zorganizowana na Twojej budowie
Co to jest odpad przemysłowy?	Są to wszystkie odpady powstające w trakcie procesów produkcyjnych oraz w usługach, w tym również w trakcie prac budowlanych. Najczęstsze to: gruz, materiały ceramiczne, drewno, złom, papa, materiały izolacyjne, ziemia z wykopu, opakowania po materiałach budowlanych. Odpadów tych nie należy mieszać z odpadami komunalnymi, ponieważ zabraniają tego przepisy
Jaki wpływ na środowisko mają odpady niebezpieczne?	Niewłaściwie składowane odpady niebezpieczne zanieczyszczają glebę i wody gruntowe, co oznacza że migrujące z wodami zanieczyszczenia mogą dostawać się do ujęć pitnych oraz do roślin uprawnych, a tym samym kumulować się w organizmie człowieka powodując choroby

Jak rozpoznać odpad niebezpieczny?	W przypadku opakowań po preparatach chemicznych najłatwiejszym i najpewniejszym sposobem jest zapoznanie z etykietą i odczytaniem umieszczonych tam piktogramów. Dodatkowo można sprawdzić informacje w Karcie charakterystyki substancji niebezpiecznych. W przypadku pozostałych odpadów niebezpiecznych niezbędna jest wiedza o składzie materiału (np. azbest) lub zanieczyszczeniach (np. ziemia zawierająca metale ciężkie, materiały zabrudzone klejami, smołą itp.). Obowiązkiem pracodawcy jest poinformowanie pracowników o materiałach niebezpiecznych stosowanych w procesie pracy oraz zapoznanie pracowników z zapisami karty charakterystyki substancji i wyposażenie pracowników w stosowne środki ochronne, a także zapewnienie pojemników do selektywnej zbiórki opakowań po takich preparatach
Dlaczego należy segregować odpady?	Przede wszystkim dlatego, że takie są przepisy prawne – zarówno osoby fizyczne jak również przedsiębiorcy muszą zbierać wytworzone przez siebie odpady selektywnie. Pozwala to dużą część tych odpadów przerobić повторно na pełnowartościowe produkty, dzięki czemu oszczędzamy energię, wodę oraz inne surowce naturalne (np. drzewa) oraz zapobiegamy umieszczaniu tych odpadów na składowiskach, co jest marnotrawstwem surowców oraz gdzie np. w trakcie procesów gnilnych uwalniają się gazy cieplarniane (metan)
Dlaczego należy segregować odpady w miejscu wytwarzania?	Segregacja w miejscu wytwarzania zapobiega wzajemnemu zanieczyszczaniu się różnych rodzajów odpadów (np. papier nie zostaje zabrudzony przez resztki jedzenia) oraz skraca drogę do zakładów przetwarzania, a tym samym ograniczamy transport i związaną z nim emisję zanieczyszczeń do powietrza
Jak należy się zachować w przypadku wycieku substancji ropopochodnej (paliwa lub innego oleju) do gruntu i co zrobić ze użytym sorbentem?	Wyciek należy usunąć zgodnie z „Instrukcją usuwania wycieku”, która powinna być wywieszona w widocznym miejscu na placu budowy, a użyty sorbent, który jest odpadem niebezpiecznym należy wrzucić do szczelnego worka i/lub pojemnika na użyty sorbent (element apteczki ekologicznej)
Gdzie i jakie kontenery (na jakie rodzaje odpadów) ustawione są na placu budowy?	Opowiedz pracownikom jakie są kontenery na Twojej budowie - gdzie się znajdują oraz jak są oznaczone

RODZAJE ODPADÓW ZBIERANYCH NA BUDOWIE - minimum

- Opakowania zanieczyszczone preparatami niebezpiecznymi – 15 01 10*
- Pojemniki ciśnieniowe – 15 01 11*
- Zużyty sorbent, czystość – 15 02 02*
- Zmieszane odpady opakowaniowe – 15 01 06
- Zmieszany gruz betonowy, ceglany, materiały ceramiczne – 17 01 07
- Drewno – 17 02 01
- Żelazo i stal – 17 04 05
- Zmieszane odpady budowlane – 17 09 04
- Zmieszane odpady komunalne – 20 03 01

INNE RODZAJE ODPADÓW NA BUDOWIE

- Zużyte tonery – 08 03 18, 16 02 16
- Opakowania z papieru i tektury – 15 01 01
- Opakowania z tworzyw sztucznych – 15 01 02
- Baterie alkaliczne – 16 06 04
- Usunięte tynki, tapety, okleiny itp. – 17 01 80
- Szkło – 17 02 02
- Tworzywa sztuczne – 17 02 03
- Odpadowa papa – 17 03 80
- Kable – 17 04 11
- Materiały izolacyjne – 17 06 04
- Materiały konstrukcyjne zawierające gips – 17 08 02

ODPADY NIEBEZPIECZNE NA BUDOWIE

Azbest – materiały konstrukcyjne (17 06 05*)
i izolacyjne (17 06 01*)

ODPADY NIEBEZPIECZNE NA BUDOWIE

Opakowania zanieczyszczone preparatami
niebezpiecznymi (15 01 10*):

- Substancje ropopochodne (paliwa, rozpuszczalniki, oleje szalunkowe mineralne, smary, pokosty)
- Kleje
- Lakiery
- Impregnaty
- Farby rozpuszczalnikowe - ftalowe, epoksydowe, podkładowe (minie), emalie, niektóre silikonowe, niektóre gruntujące;
- Żywice i produkty na bazie żywic
- Produkty na bazie smoły
- Roztwory, masy oraz lepiki asfaltowe rozpuszczalnikowe
- Preparaty czyszczące, odrdzewiacze, uszczelniacze dekarские

ODPADY NIEBEZPIECZNE NA BUDOWIE

Pojemniki ciśnieniowe (15 01 11*):

- Farby, lakiery oraz inne preparaty w sprayu
- Piany uszczelniające

ODPADY NIEBEZPIECZNE NA BUDOWIE

- Zużyty sorbent, materiały filtracyjne, tkaniny do wycierania, np. czyściwo, szmaty oraz ubrania ochronne zanieczyszczone substancjami niebezpiecznymi (15 02 02*)

Załącznik nr 3 Wzór tablic do oznaczenia pojemników i kontenerów

Tabela nr 1 Przykładowa tabela z rodzajami odpadów i odpowiednimi kontenerami

Kontener:	Odpady komunalne 20 03 01	Pojemniki ciśnieniowe 15 01 11*	Opakowania zanieczyszczone preparatami niebezpiecznymi 15 01 10*	Zużyty sorbent 15 02 02*	Gruz 17 01 07	Złom 17 04 05	Drewno 17 02 01	Materiały izolacyjne 17 06 04	Zmieszane odpady opakowaniowe 15 01 06	Zmieszane odpady budowlane 17 09 04
Rodzaj odpadu:										
gazeta										
kartusz po silikonie										
kawałek styropianu										
kawałek pręta zbrojeniowego										
opakowanie po pianie										
uszczelniającej										
zużyta mata sorpcyjna										
styropianowe opakowanie po obiedzie										
gruz ceglany										
zniszczona paleta drewniana										
puszka po żywicy										
zniszczona deska bhp										
worek papierowy po gipsie										
folia opakowaniowa										
zbite lutro										
fragment kabla										
plastikowe wiaderko po farbie akrylowej										
fragment płyty G-K										
resztki papy										
kawałek rury plastikowej										
welna mineralna										
opakowanie po lakierze w sprayu										
butelka plastikowa po wodzie										
szklana butelka po rozpuszczalniku										
pośluzona płyta z gresu										
karton tekturowy										
zużyte czyściwo										
fragment blachy										
rękawice zabrudzone smarem										
rukawa gumowa										

Lista obecności

[illegible]